

До Научното жури,
назначено със заповед на
Ректора на Медицински университет Варна
N: P-109-239/26.07.2019 год

Рецензия

от проф. Д-р Жанета Тянева Георгиева, дм
Председател на научно жури за конкурса (ДВ бр.43/31.05.2019)
за придобиване на академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето
образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление
7.1. „Медицина“ и научна специалност „Кардиология“ за нуждите на Факултет
„Медицина“, Катедра „Пропедевтика на вътрешните болести“ и Клиника
„Вътрешни болести“
при УМБАЛ „Света Марина“ Варна

Сведения за конкурса:

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 43/31.05.2019 г.

Със заповед на Ректора на МУ Варна N: P-109-239/26.07.2019 г. съм избрана за член на научното жури, а със заповед на Ректора N: P-109-348/14.08.2019 г. съм назначена за председател и посочена да подготвя рецензия по процедурата за придобиване на академичната длъжност „Доцент“ за нуждите на Факултет „Медицина“, Катедра „Пропедевтика на вътрешните болести“ и Клиника „Вътрешни болести“ при УМБАЛ „Света Марина“- Варна.

Процедурата по обявяване на конкурса е съобразена със законовите изисквания, няма установени процедурни нарушения. За конкурса са подадени документи от един кандидат - д-р Мария Стоянова Димова-Милева, д.м.

Кратки данни за кандидата

Д-р Мария Стоянова Димова-Милева завършва средно образование през 1995 г. в Езикова гимназия, гр. Силистра с основен език английски и втори език френски. Завършва медицина с отличен успех през 2001 г. В Медицински

Университет- Варна. Част от държавния си преддипломен стаж провежда в Университетската болницата в гр. Безансон, Франция Започва работа като ординатор във Вътрешно отделение в МБАЛ Силистра през 2001 г., а след това работи като медицински представител във френска фармацевтична компания, в Клиника по кардиология на МБАЛ „Св. Марина“, Варна, в амбулаторна ендокринологична практика и от 2008 г. като лекар в Клиника по Вътрешни болести на УМБАЛ „Св. Марина“. Д-р Димова владее английски, френски и руски език.

Придобити специалности: по Вътрешни болести – 2014 г.

Кардиология – 2018 г.

Допълнителни квалификации:

1. ВСД Абдоминална ехоскопия – 2014 г.
2. Сертификат за трансторакална ехокардиография при възрастни на Европейското дружество по образна диагностика на ССЗ (ESC/EACVI) – 2016 г.
3. ВСД Ехокардиография – 2018 г.
4. ВСД по ултразвукова диагностика на съдове – 2019г.

Професионален опит

Д-р Мария Димова започва работа в сферата на вътрешните болести и по-точно в областта на кардиологията веднага след завършването на образованието си по медицина. Има признати две специалности в медицината. Нейният професионален интерес и развитие е насочен към образната диагностика и по-специално ехографската диагностика. Притежава квалификации и сертификати за високо-специализирана дейност в три различни области на вътрешните болести и кардиологията - абдоминална ехоскопия, ехокардиография и ултразвукова диагностика на съдове, които я правят висококвалифициран и подготвен лекар и преподавател.

По показател професионална квалификация тя изпълнява изискванията за реабилитация.

Научно-изследователска дейност

През 2017 г. Д-р Мария Димова успешно защити дисертация на тема: “Проспективно проследяване на сърдечно-съдовия статус и сърдечно-съдовата

патология при пациенти с таласемия майор” и придобива Образователна и научна степен „Доктор“

За участието си в настоящия конкурс Д-р Мария Димова е представила научна продукция както следва:

1. Авторска монография на български език със заглавие „Анемия и сърдечно-съдови промени“, 2019 г., издание на Медицински Университет-Варна
2. Пълнотекстови статии в научни издания, реферирани или индексирани от световноизвестни база данни WOS или Scopus - 3, резюмета на доклади в научни издания, реферирани или индексирани от световноизвестни база данни WOS или Scopus – 5 бр.
3. Пълнотекстови публикации в нереферирани списания с научно рецензиране и редактиране колективни томове – 19бр.
4. Глава от колективна монография – 1 бр.
5. Пълнотекстови публикации в нереферирани списания с научно рецензиране извън изискваните минимални държавни изисквания – 3 бр.
6. Участия в европейски кардиологични конгреси 4броя, участия в международна конференция по таласемия 1бр; участие в европейски конгрес по онкология-1бр;
7. Участия в национални конгреси по кардиология и хематология -3броя
8. Участия в студентски международни и национални форуми като научен ръководител -10броя
9. Брой цитирания: 10 в българска литература в нереферирани списания с научно рецензиране

Д-р Димова е самостоятелен автор в 1 публикация, първи автор в 16, втори автор в 10 и трети и последващ в 16 от научните трудове.

От представените публикации и цитирания д-р Мария Димова-Милева покрива минималните държавни изисквания по ЗРАСРБ от 2018 г. и ПРАС на МУ-Варна от 2018 г.

Научни постижения и приноси

I. Научни приноси в областта на сърдечно-съдово увреждане и оценка на сърдечната функция при пациенти с анемия.

Основните научни разработки на д-р Мария Димова са в областта на сърдечно-съдовото засягане при болни с различни видове анемия и таласемия. Нейната дисертационна работа е една от малкото в нашата страна, посветена на пациентите с това рядко моногенно заболяване и настъпващите сърдечно-съдови усложнения. Приносът е в изграждане и представяне на алгоритъм за ранна диагностика, базирана на ехокардиографски показатели и биомаркер, утвърден за диагноза на сърдечна недостатъчност. Тя е един от първите научни изследователи в кардиологичната общност, които са се посветили на тази проблематика, както у нас, така и в световната научна общност въобще.

Монографичният труд е широкообхванат материал, посветен на сърдечно-съдовите промени, настъпващи при анемичните синдроми. Разгледани са и са представени известните до този момент знания, относно уврежданията, които настъпват при най-често срещаните вродени анемии като таласемия и сърповидноклетъчна анемия. За сърповидно-клетъчната анемия и сърдечното засягане не е писано до сега в нашата кардиологична литература и в това отношение предоставената информация в монографията на д-р Димова има висока научно-теоретична стойност. Голяма част от монографията е посветена на сърдечно-съдовите увреждания при желязо-дефицитна анемия без наличие на предхождащи сърдечни увреждания, на влиянието на желязо-дефицитната анемия при сърдечна недостатъчност, както и на актуалния в момента проблем с желязния дефицит без анемия при пациенти със сърдечна недостатъчност. Обсъдени са също влиянието на бъбречната недостатъчност и лечението с еритропоедин при пациенти със сърдечна недостатъчност, както и влиянието на други етиологично известни анемии като вит. В12 анемия върху прогнозата при пациенти със сърдечна недостатъчност. Анемията като придружаващо състояние и определящо за хода на болестта при пациенти с коронарна болест на сърцето- било то остра или хронична, при пациенти

артериална хипертония и нарушения в ритъма, също е подробно дискутиран спект в монографичния труд.

1. Научни приноси при сърдечно-съдово увреждане и оценка на сърдечната функция при пациенти с Таласемия

Няколко статиите са посветени на разпространението на пациентите с таласемия майор -най-често моногенно заболяване в България и света, уврежданията, които настъпват не само от самото заболяване, а и като следствие от лечението. Сърдечно-съдовите увреждания са водеща причина за заболяемост и смъртност при пациентите с таласемия, като отлагането на желязо в миокарда се счита за основна патофизиологична причина. Изнесени са данни за българската популация пациенти с таласемия, от проведеното за първи път у нас проспективно наблюдение на 38 болни с таласемия майор в Центъра по тромбоцитопении и редки анемии на УМБАЛ Св. Марина. Изследвани са сърдечно-съдовите изменения на тези болни и са сравнени с показателите при здрави контроли. Установени са ранни промени в хемодинамиката и функцията на сърцето, които корелират с нивата на NT-proBNP. Направена е и корелация между ехокардиографски, биохимични и показателите от ЯМР изследване.

Други статии са посветени на ритъмните нарушения при пациентите с таласемия. Настъпването на проводните и ритъмните промени е по патогенетичен механизъм, различен от тези при останалите пациенти. В статията са представени данни относно епидемиологията на тези нарушения - от най-безобидните до живото-застрашаващи, обсъдени са патофизиологичните пътища на настъпване на ритъмни промени на клетъчно и молекулно ниво; методите на диагностика, проследяване, лечение и профилактика, като са представени данни от най-съвременните изследвания в областта, както и указания от последните препоръки за лечение на трансфузионно-зависима таласемия.

В други статии са разгледани бъбречните промени при таласемичните пациенти. За тези промени не е писано много, тъй като те не са сред най-често срещаните и определящи за диагнозата. За първи път в България се публикува статия, специално посветена на реналните промени при пациенти с таласемия, методите- образни и биохимични за ранна диагностика на настъпващите изменения.

Лечението на сърдечна недостатъчност при пациенти с таласемия се различава от това на останалата популация пациенти със сърдечна недостатъчност. В статия, посветена на проблематиката са дадени указанията за прилагане на

хелаторните медикаменти-дозировки, схемите за интензивна терапия при остро настъпило влошаване на сърдечната функция, употреба на останалите широкоупотребявани лекарства като са използвани ръководствата за поведение при сърдечно-съдово увреждане при пациенти с таласемия на американската сърдечна асоциация и на международната федерация по таласемия. Обърнато е внимание, че лечението се води от специализиран в тази област екип в съответните центрове по редки анемии.

Пулмоналната хипертония е характерно сърдечно-съдово засягане при таласемия интермедия (ТИ), наричана още нетрансфузионно-зависима таласемия, както е обозначавана и в ръководствата. ТИ е около 20–25% от случаите на таласемия, а пулмоналната хипертония е основна причина за развитието на сърдечна недостатъчност. Представена е статия, която разглежда подробно епидемиологията, рисковите фактори, етиологията и патофизиологията на пулмоналната хипертония при пациенти с бета-таласемия, както и най-новите данни за приложение на специфично лечение.

2. Научни приноси в областта на сърдечна недостатъчност и желязен дефицит

Въпросът с желязния дефицит и сърдечната недостатъчност е изключително актуален днешно време, когато диагностицирането и лечението на желязен дефицит е застъпено в последното ръководство на Европейската Кардиологична асоциация за лечение на пациенти с редуцирана фракция на изтласкване. В обзорна по темата статия са представени актуалните диагностични методи и прогностичната стойност на желязния дефицит и тъй като това е често срещано състояние- до 50% от пациентите със сърдечна недостатъчност имат и желязен дефицит, статията е с голям приложно-практичен принос.

3. Научни приноси в областта на Сърдечно-съдово засягане при щитовидна патология

Хипертиреоидизмът и сърдечното увреждане са били винаги в обсега на научния интерес и на ендокринолози и на кардиолози. Една от сатиите, където д-р димова е съавтор, са представени последните научни открития на ниво кардиомиоцити и молекулярни механизми на засягане на сърдечната дейност при хипертиреоидизъм. В друга статия е разгледан по-рядко обсъждания въпрос за пулмонална хипертония при хипо- и хиперфункция на щитовидната жлеза, чиито механизмите на настъпване са недокрай изучени. Интересна е и взаимовръзката

между щитовидната патология и захарния диабет, която може да бъде двупосочна и е разгледана през призмата на клиничен случай на пациент с новоустановен захарен диабет, тиреоидит на Хашимото във връзка с повишени стойности на АН.

4. Научни приноси в областта на сърдечната недостатъчност, захарен диабет и придружаващи заболявания.

С излизането на новия клас медикаменти за лечение на пациенти със захарен диабет тип-2, SGLT2- инхибитори, и положителните резултати при пациенти със сърдечна недостатъчност, нарасна и интереса на кардиологичната общност към тях. В статия е споделян личен клиничен опит на малък колектив с приложението на емпаглифлозин при пациенти със сърдечна недостатъчност със запазена фракция на изтласкване и захарен диабет.

В друга статия, посветена на пациенти със сърдечна недостатъчност и бъбречна недостатъчност са разгледани ключови проучвания с приложение на еритропоедин стимулиращи агенти при тези пациенти и препоръките на американската бъбречна федерация, американската сърдечна асоциация и европейската кардиологична асоциация за лечение на сърдечна недостатъчност.

Статия, в която е представен сложен случай на пациент с механична клапа протеза, напреднала сърдечна недостатъчност и некротизиращ васкулит, са обсъдени предизвикателствата, пред които е изправен лекуващия екип възможностите за повлияване на състоянието при един действително комплициран случай.

Колективната монография „Биомаркери при сърдечно-съдови заболявания. От патогенезата до прогнозата“, Арбилис 2016, главата „Прогрес в приложението на биомаркерите в диагностиката, стратификацията на риска, лечението и прогнозата на сърдечната недостатъчност“, разглежда известните до този момент биомаркери за диагностика, прогностична оценка и проследяване на резултата от лечение при пациенти със сърдечна недостатъчност.

5. Научни приноси в областта на Кардиоонкологията

Кардиоонкологията е една новоизграждаща се специалност с бързи темпове. Познаването на механизмите на кардиотоксичност на онкологичните медикаменти е от първостепенна важност при проследяването на онкологични болни. Статията за кардиотоксичност обсъжда механизмите на увреждане на ниво кардиомиоцити, молекулярните взаимодействия и биохимичните пътища на въвличане.

В друга статия е представен клиничен случай с рядко срещани метастази в миокарда, следствие от светлоклетъчен сарком.

6. Научни приноси в областта на ВСМ

ВСМ рядко се диагностицират в зряла възраст. Представени и са описани два случая на късно диагностициранена коарктация на аортата и междупредсърден дефект. Обсъдени са възможностите за оперативна или интервенционална корекция на съответните сърдечни малформации и методите на проследяване.

7. Научни приноси в други области на медицината

Фероптозата е новоустановена форма на клетъчна смърт, която е описана за първи път в нашата литература. Разликата ѝ от апоптозата и некрозата е в това, че тя резултат от натрупване в клетката на зависима от желязо липидна пероксидаза. По време на окислителното фосфорилиране в митохондриите, процес, който изисква наличие на желязо, се синтезират и реактивни кислородни радикали, но ако превишат възможността за неутрализиране от редуктазните системи, се стига до увреждане на различни молекули, включително и нуклеинови киселини и в крайна сметка до смърт.

Бъбречните увреждания при захарен диабет продължават да са в центъра на научното внимание. Няколко статии разглеждат приложението на най-съвременните биохимични маркери и доплерехографски характеристики на ренални артерии за ранна диагноза на бъбречно засягане. Представен и собствен на колектива опит с измерване на пулсативен и резитивен индекс при пациенти със захарен диабет и бъбречно засягане.

Учебно-преподавателска дейност

Д-р Мария Димова е избрана за редовен асистент към Катедра по Пропедевтика на вътрешните болести на МУ-Варна, през 2012г., а от м.06.2018 г. е главен асистент към същата катедра.

Справка за учебната натовареност през последните 5 години показва учебна заетост с практически упражнения с обучение на англоезични студенти по медицина както следва:

2014/2015 г. – 180 часа

2015/2016 г. – 174 часа

2016/2017 г. – 180 часа

2017/2018 г. – 156 часа

2018/2019 г. - 168 часа

По този показател тя изпълнява изисквания минимум според ППЗРАСРБ и на Правилника за академично развитие на МУ-Варна. Д-р Димова е избирана от завършващите медицина чуждестранни студенти за любим преподавател двукратно-през 2016г. и 2018 г. Тя е и курсов ръководител на V-ти и VI курс, АЕО.

Д-р Мария Димова членува в следните национални и международни научни организации:

1. Дружество на Кардиолозите в България
2. Европейско Кардиологично Дружество (European Society of Cardiology)
3. Българска Сърдечна и Съдова Асоциация

В заключение: Според минималните изискванията на Медицински университет - Варна и на НАЦИД за заемане на академичната длъжност „Доцент“ д-р Мария Димова-Милева отговаря на минималните изисквания.

Д-р Димова е изграден кардиолог с обширни познания и умения особено в областта на вътрешните болести, абдоминалната ехография и ехокардиографията, с отлична професионална подготовка и доказани преподавателски качества. Научната ѝ продукция е достатъчна по обем, покрива повече от минималните държавни изисквания и показва разнообразни интереси. Тя отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна, което ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за присъждане на академичната длъжност „Доцент“ на д-р Мария Стоянова Димова-Милева, дм.

7.09.2019г.

.....
(проф. д-р Ж. Георгиева, д.м.)